

Peiling ‘energie en milieu in het dagelijks leven 2017’

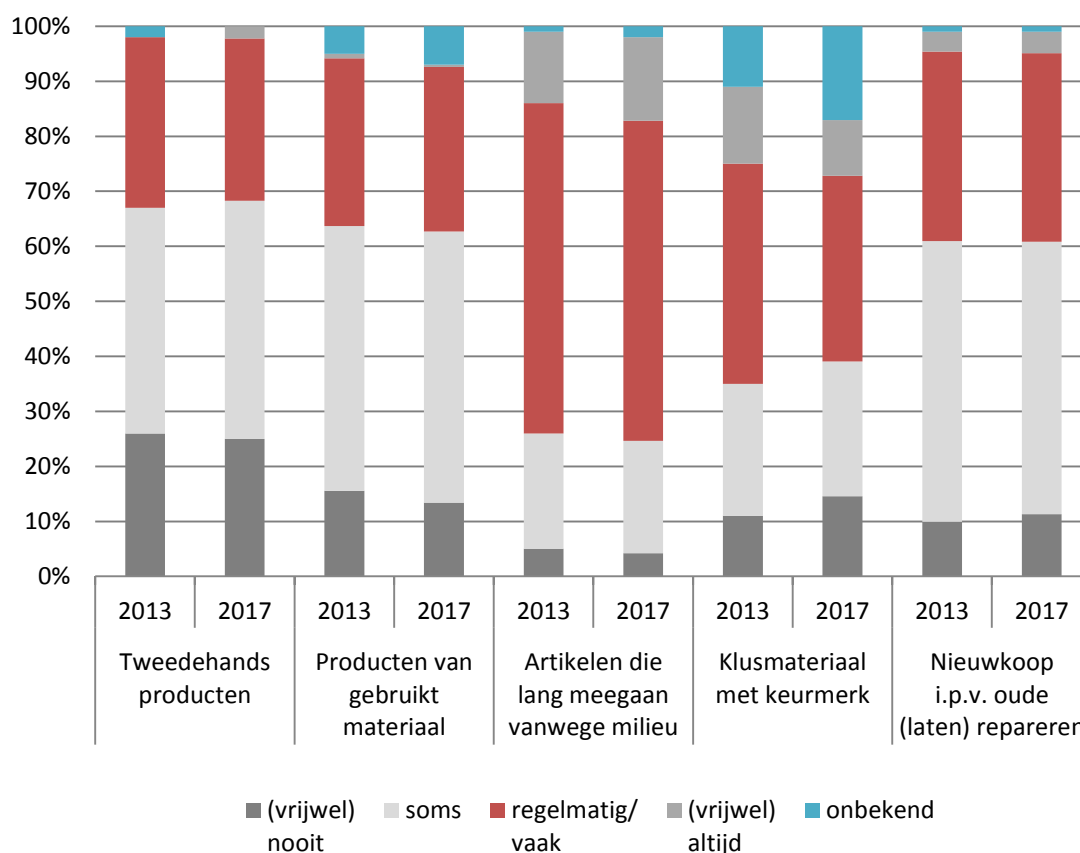
In de Nijmeegse [stadsmonitor](#) laten we trends zien rond thema’s als grondstoffen, energie, mobiliteit, klimaat(bestendigheid), leefomgeving en economie. Een belangrijke bron is een vierjaarlijkse peiling (‘energie en milieu in het dagelijks leven’) onder ons stadspanel. In januari 2017 is deze voor de 2^e keer uitgevoerd, 1.483 panelleden namen deel (39%).

Onderwerpen in de vragenlijst zijn houding en gedrag ten aanzien van:

- verbruik van grondstoffen
- energie (opwek en verbruik)
- autogebruik
- duurzame economie

Houding en gedrag rond hergebruik en afval

Nijmegenaren hebben over het algemeen een positieve basishouding ten aanzien van het hergebruik van materialen. Bijvoorbeeld waar het gaat om het kopen van tweedehands producten, het kopen van artikelen die gemaakt zijn van reeds gebruikte materialen en het apart inleveren van afval voor hergebruikdoeleinden. Er is ook draagvlak om zo nodig een hogere prijs te betalen.

*Figuur: Koopgedrag: houding en gedrag ten aanzien van hergebruik materialen (in procenten).
Bron: Peiling Duurzaamheid en Milieu, Stadspanel 2017 en 2013.*

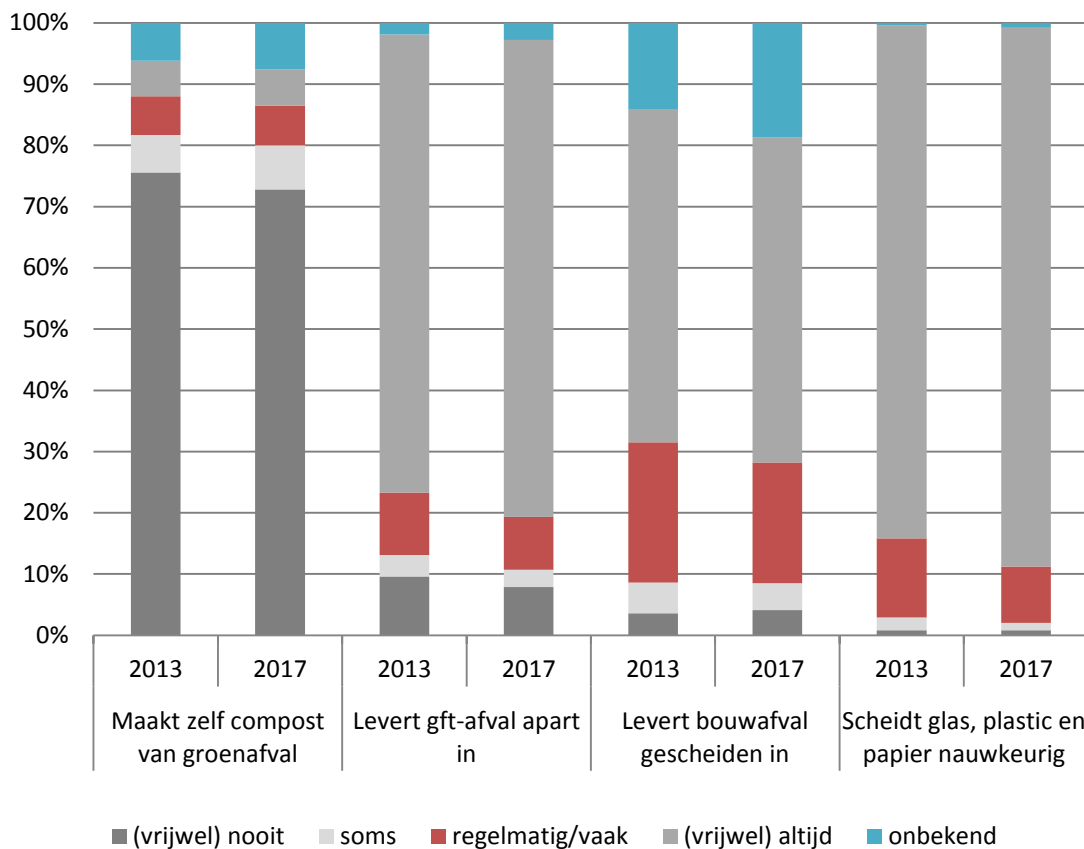
Uit opiniepeilingen blijkt dat:

- een ruime meerderheid van de Nijmeegse stadspanelleden lang meegaande artikelen koopt omdat dit beter is voor het milieu.
- Minimaal een derde deel kiest regelmatig of vaak voor artikelen van gebruikt materiaal, aankoop van tweedehands spullen en klusmaterialen met milieukeurmerk.
- Ruim 1 op de 10 laat consequent spullen repareren.

Verder blijkt uit peilingen dat ongeveer de helft van de panelleden (51% in 2017) bereid is zo nodig meer te betalen voor milieuvriendelijke gemaakte producten, d.w.z. producten waarbij minder energie en minder grondstoffen worden verbruikt (17% is hiertoe niet bereid).

De positieve houding ten aanzien van hergebruik van materialen komt ook tot uitdrukking in de manier waarop Nijmegenaren met huishoudelijk afval omgaan:

- Panelleden geven in grote meerderheid te kennen dat ze glas, plastic en oud papier gescheiden inleveren.
- Ook bouwafval en gft-afval worden naar eigen zeggen goed ingeleverd.
- Het zelf maken van compost van groenafval komt in beperkte mate voor (13% in 2017). Waarschijnlijk hangt dit samen met de aanwezigheid van een tuin en voldoende groenafval.

Figuur: Inlevergedrag huishoudelijk afval (in procenten).

Bron: Peiling Duurzaamheid en Milieu, Stadspanel 2017 en 2013.

Behoorlijk bewustzijn van (kosten) energieverbruik

Veel Nijmeegse burgers weten hoeveel elektriciteit en gas er maandelijks in het huishouden wordt verbruikt. Vooral als het gaat om de prijs die daarvoor moet worden betaald. In een peiling onder het digitale stadspanel (over Energie en Milieu) zegt de helft van de panelleden (50%) zich ervan bewust te zijn hoeveel elektriciteit en gas er in zijn of haar huishouden maandelijks wordt verbruikt. En het maandbedrag voor elektriciteit en gas is bij nog een groter deel bekend: 75%. De verwachting is dat dit bewustzijn in de toekomst zal toenemen, onder andere door de opkomst van slimme energiemeters.

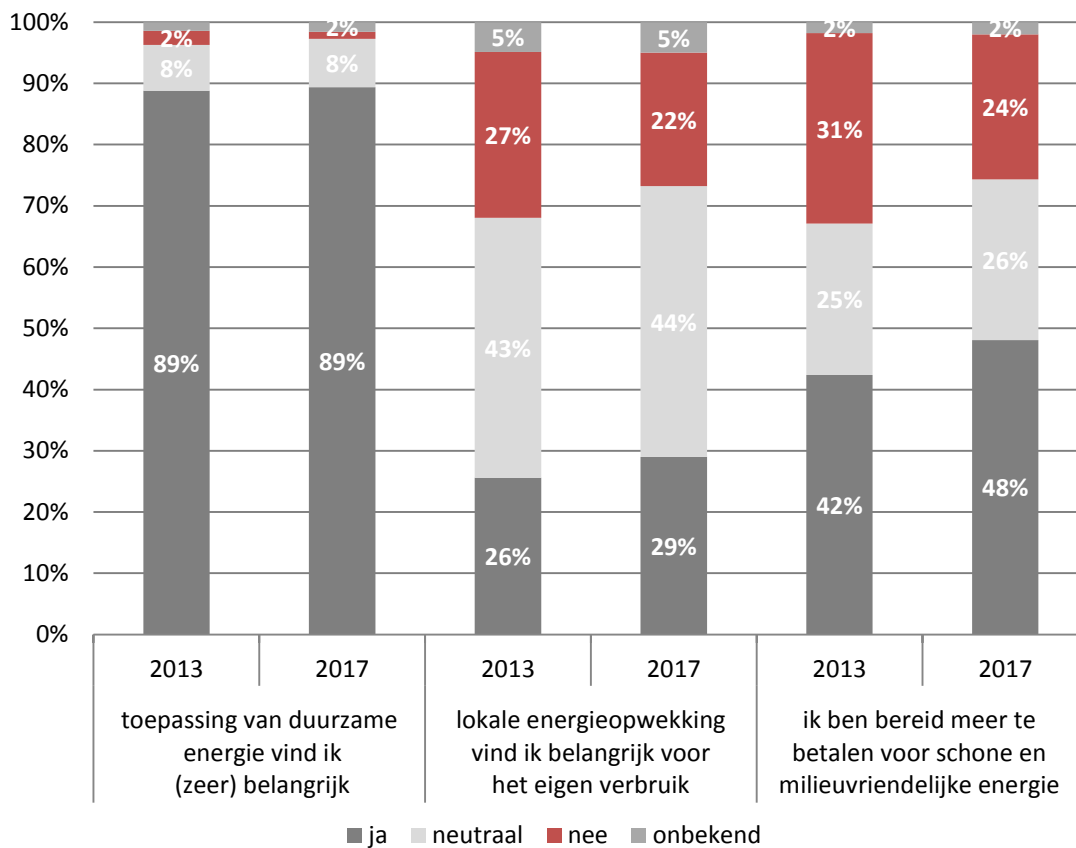

Figuur: Weet men hoeveel elektriciteit en gas maandelijks in het huishouden wordt verbruikt, en hoeveel men maandelijks betaalt aan elektriciteit en gas? (in procenten). Bron: Peiling Duurzaamheid en Milieu, Stadspanel 2017 en 2013.

Toepassing van duurzame energie belangrijk

Uit peilingen onder het Nijmeegse stadspanel blijkt dat vrijwel alle Nijmegenaren de toepassing van duurzame energie (zeer) belangrijk vinden. Ongeveer negen op de tien panelleden maken dit kenbaar. Zonodig mag dit voor een (na 2013 toegenomen) deel wat meer kosten: de groep die bereid is meer te betalen voor energie die schoon en milieuvriendelijk (48%) is groter dan de groep die hiertoe niet bereid is (24%).

Daarbij nemen zij nog geen duidelijk standpunt in ten aanzien van het belang van lokale energieopwekking, bijvoorbeeld in Nijmegen zelf of directe omgeving. Wel is de groep die lokale energieopwekking voor het eigen energieverbruik belangrijk vindt is inmiddels wat groter dan de groep die dat onbelangrijk vindt. Een relatief grote groep zit hier tussen in (neutraal).

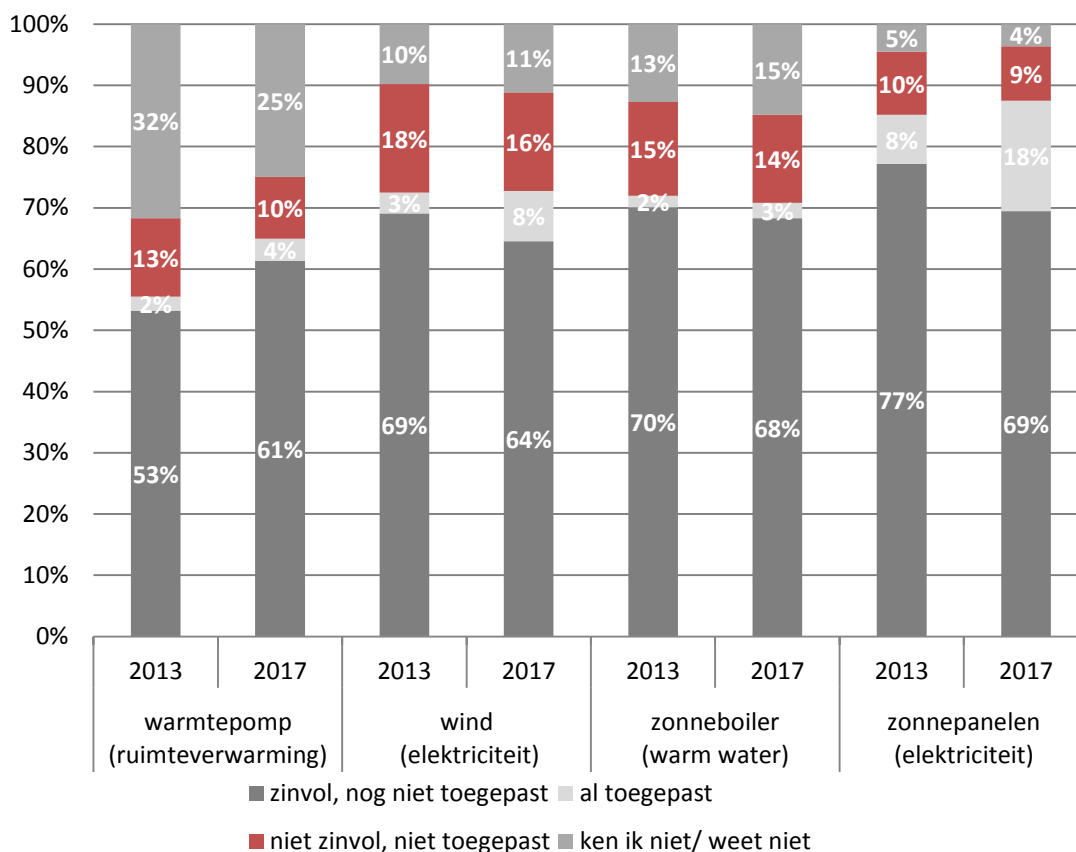

Figuur: Mening duurzame energie en lokale energieopwekking (in procenten). Bron: Peiling Duurzaamheid en Milieu, Stadspanel 2017 en 2013.

Energie uit zon en wind zinvol maar nog weinig toegepast

Er bestaan verschillende manieren om duurzame energie lokaal te produceren. Bijvoorbeeld via zonnepanelen (elektriciteit), zonneboilers (warm water), wind (elektriciteit) of warmtepompen (ruimteverwarming). Ruim de helft tot driekwart van de Nijmegenaren vind de toepassing van een van deze vormen van duurzame energie zinvol, vooral via zonnepanelen.

Nog niet zoveel panelleden hebben één van deze vormen toegepast voor energieopwekking bij de woning. Wel neemt het % met zonnepanelen neemt toe. Het % dat aangeeft windenergie toe te passen bestaat waarschijnlijk vooral uit mensen met een specifiek groene stroom-contract.

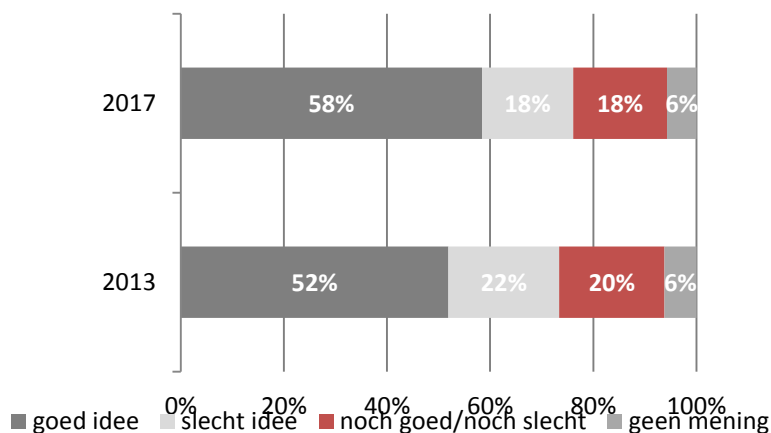

Figuur: Welke vormen van duurzame energie vindt men zinnvol, en in welke mate zijn deze al toegepast/niet toegepast? (in %). Bron: Peiling Duurzaamheid en Milieu, Stadspanel 2017 en 2013.

Helpt Nijmegenaren vindt windmolens goed idee

Het Rijk heeft de afgelopen jaren steeds meer gebieden aangewezen waar windmolenparken mogen staan. Locaties zijn geregeld onderwerp van lokale discussie. Ook in Nijmegen zijn er zoals gezegd initiatieven voor duurzame energieopwekking via windturbines.

Een toegenomen deel van de Nijmegenaren (panelleden) is voorstander van plaatsing van windmolens in onze stad (58% in 2017). Ongeveer een op de vijf is er geen voorstander van.

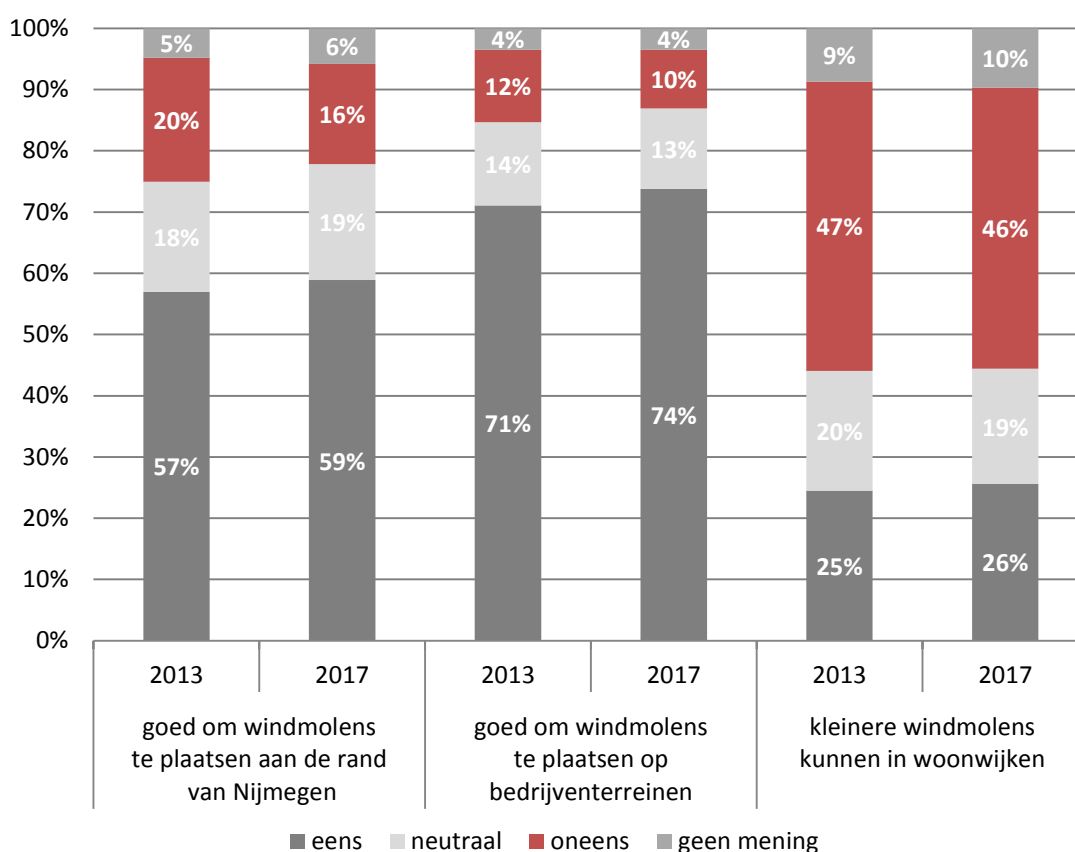

Figuur: Vindt u het plaatsen van windmolens in Nijmegen in principe een goed idee? Bron: Peiling Duurzaamheid en Milieu, Stadspanel 2017 en 2013.

Over een mogelijke plaatsing van een of meer windmolens in de buurt reageren Nijmegenaren verdeeld, maar er is inmiddels wat meer draagvlak te zien:

- de grootste groep (39% in 2017; 36% in 2013) heeft hier geen bezwaar tegen;
- drie op de tien (32 % in 2017; 30% in 2013) maken kenbaar dat hun mening hierover zal afhangen van een aantal voorwaarden:
  - o de mate waarin windmolens geluidsoverlast veroorzaken;
  - o de afstand van de windmolens tot de woning;
  - o de grootte of omvang van de molens;
  - o de eventuele belemmering van het uitzicht;
  - o de schade die ze mogelijk kunnen toebrengen aan het landschap of de natuur.
- bijna een kwart (23% in 2017; 27% in 2013) zegt ronduit hiertegen bezwaar te hebben.

Over het algemeen hebben Nijmegenaren liever dat windmolens worden geplaatst buiten hun directe woonomgeving, bijvoorbeeld op bedrijventerreinen of aan de rand van de stad. Voor kleinere windmolens in woonwijken is er minder draagvlak.

Figuur: Mening over locatie voor plaatsing windmolens (in procenten). Bron: Peiling Duurzaamheid en Milieu, Stadspanel 2017 en 2013.

Autogebruik

Kenmerkend voor houding en gedrag rond autogebruik is de aanwezigheid van een groep van zo'n 13-20% die de auto binnen de stad blijft gebruiken.

	Ja	neutraal	nee	Onbek./n.v.t.
Ik laat binnen Nijmegen de auto meestal staan en kies voor fietsen, lopen of bus	62% (2017) 65% (2013)	18% (2017) 17% (2013)	19% (2017) 18% (2013)	1% (2017)
Ik beperk mijn autokilometers door regelmatig thuis te werken	22% (2017) 18% (2013)	13% (2017) 19% (2013)	28% (2017) 30% (2013)	37% (2017) 33% (2013)
Ik beperk mijn autokilometers door autoritten slim te combineren	71% (2017) 72% (2013)	16% (2017) 16% (2013)	9% (2017) 9% (2013)	4% (2017) 3% (2013)

Zou u (in principe) bereid zijn om de auto vaker te laten staan en eerder voor een ander vervoermiddel te kiezen? (panelleden met beschikking over auto)	2017	2013
Ja	32%	33%
Misschien	24%	22%
Nee	13%	14%
Ik laat de auto al zoveel mogelijk staan	30%	30%
Weet niet/nvt	1%	1%

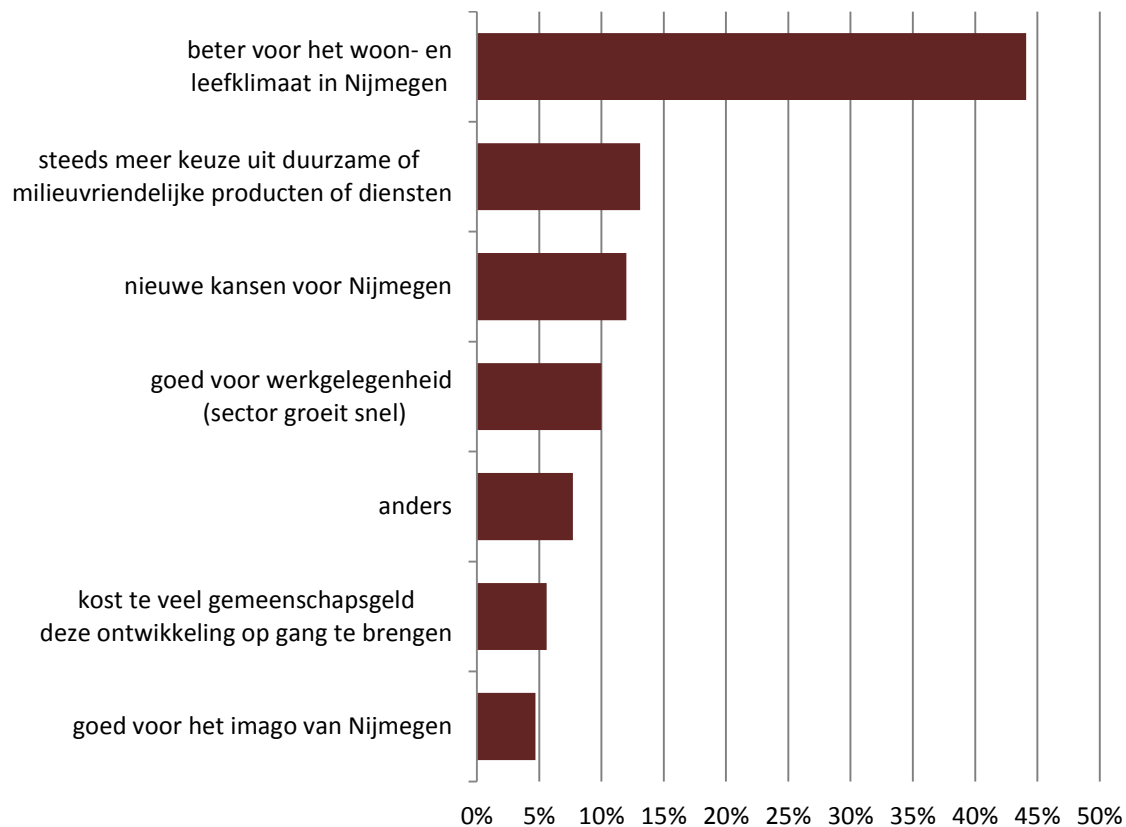
U heeft aangegeven te overwegen de auto vaker te laten staan. Aan welke ritten denkt u dan? (Meerdere antwoorden mogelijk)	2017	2013
woon-werkverkeer	34%	37%
bezoek aan familie en vrienden	34%	35%
korte ritten in en om Nijmegen	71%	71%
boodschappen doen	52%	52%
naar vrijetijdbesteding als sport, horeca, wandelen	52%	49%
andere ritten	8%	5%

Nijmegenaren vormen markt voor duurzame economie

Vooraf voordelen gezien

Bepaalde overwegingen over duurzame economie spreken Nijmegenaren meer aan dan andere:

- Ruim 80% van de panelleden ziet voordelen die de aandacht voor duurzame economie in hun ogen rechtvaardigen. Ongeveer 8% ziet meer nadelen.
- Vier van de tien respondenten vinden dat duurzame economie beter is voor het woon- en leefklimaat in Nijmegen.
- Ruim een op de vijf ziet als voordeel dat er steeds meer mogelijkheden komen om te kiezen tussen milieuvriendelijke diensten of producten.
- Tot de groep 'anders' behoren personen die kanttekeningen of toelichtingen plaatsen bij de doelstellingen of effecten van duurzame economie. Deze kunnen zowel positief als minder positief uitpakken.

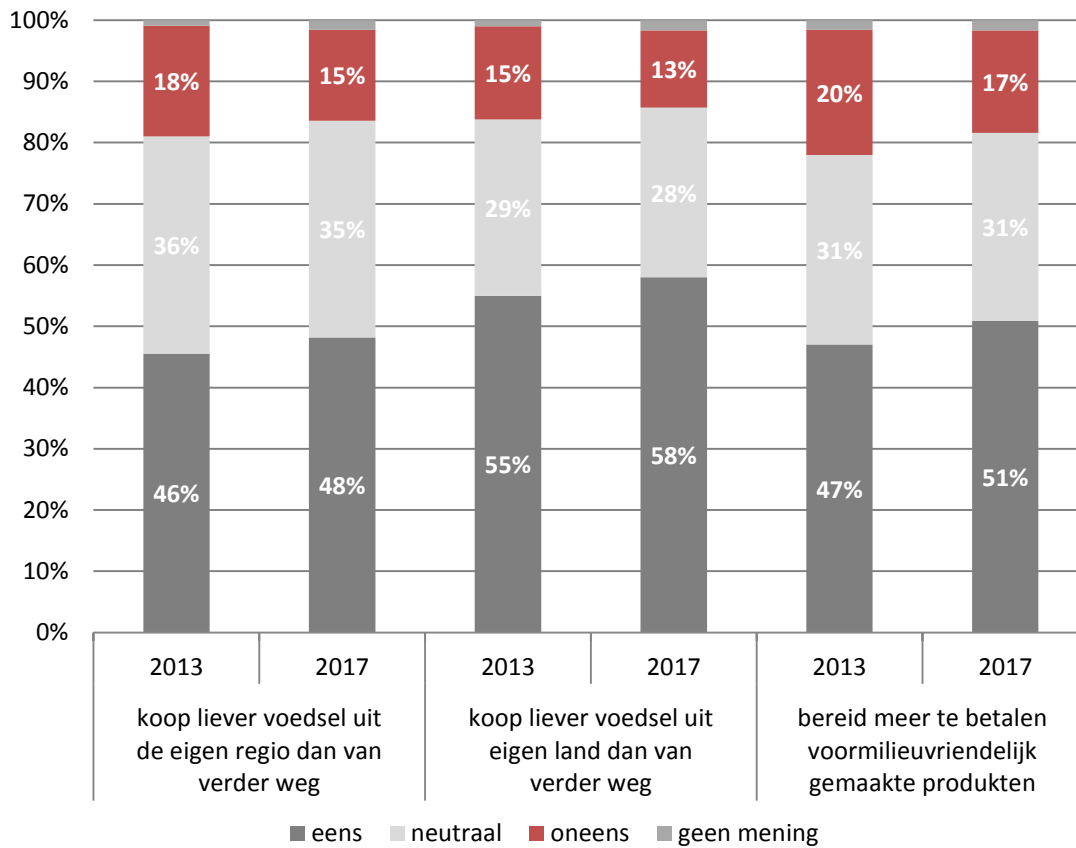

*Figuur: Overwegingen om (wel of geen) aandacht te hebben voor duurzame economie (in procenten).
Bron: Peiling Duurzaamheid en Milieu, Stadspanel 2017.*

Markt: betalingsbereidheid en lokale vraag

Uit een peiling over Energie en Milieu komt naar voren dat ongeveer de helft van de Nijmegenaren (panelleden) bereid is "een eerlijke prijs" te betalen voor milieuvriendelijk gemaakte producten. En, hoewel nogal wat panelleden hierop neutraal reageren, lijkt er draagvlak te bestaan om voedsel te kopen uit eigen land of de eigen regio.

*Figuur: Percentage dat liever voedsel koopt uit eigen land of eigen regio dan van verder weg, en bereidheid meer te betalen voor milieuvriendelijk gemaakte producten.
Bron: Peiling Duurzaamheid en Milieu, Stadspanel 2017 en 2013.*